

1513

פרוטוקול מס' 82

מלישיבת וועדת הכספים

ביום א', ז' באדר ב' תשי"ז - 10.3.57 בשעה 10.10

ב כ ה ו :

חברי הועדה:

- י. גורדי - יו"ר
- מ. אלטמן
- י. בדר
- מ. בהיר
- י. בן-אהרן
- מ. דיין
- מ. חזני
- מ. הרצפלד
- ז. סוזאייב
- י. טפיר
- י. קרבמן

סוזסניט:

- מר יורט וינר - מטעם משרד האוצר
- מר יורט ברזילי - מטעם משרד האוצר
- מר י. עילם - מנהל משרד העבודה
- מר ש. בזק - מזכיר הועדה

סדר-היום:

המשך הדיון בתקציב הנוסף לשנת 1956/57

היו"ר י. גורדי:

אני מותח את הישיבה.

י. בדר:

לסדר. אני רוצה להודיע כי לא קבלתי עדיין כל מפרעה על החומר שביקשתי. בקשתי סוזאייב האוצר להמציא לי רשימת ההוצאות שכבר הוצאו על חשבון התקציב לפי סעיפי המשנה והמדיניות השונים של התקציב הנוסף. כן ביקשתי מרטיט על ההוצאות הנוספות, מעל לתקציב, ברצועת עזה. לא נוכל להציע הצעות עד שאקבל את החומר.

מר י. וינר:

ביחבה כבר התשובה על שאלתך בענין רצועת עזה. פרשתי את ההוצאות שהיו בעזה עוד בישיבה האחרונה.

אשר להוצאות שכבר הוצאו - תחת ידי החומר, אם

כי בסכומים מעוגלים. מקרה את פירוט ההכנסות עד סוף חודש פברואר:

- מט הכנסה - 152,5 מיליון ל"י, מט רכוש עירוני וחקלאי - 2.950.000 ל"י, מט שבו מקרקעין - 500.000 ל"י, מט עזבוני - 250.000 ל"י, מט מללי - 70.200.000 ל"י, מט טדלק - 29.900.000 ל"י, מטק - 19.500.000 ל"י, משקאות - 8.070.000 ל"י, מלט - 18.870.000 ל"י, צמיגים - 1.830.000 ל"י, שונות - 14.000 ל"י, מט קניה - 36.110.000 ל"י, נטיעות חו"ל - 2.500.000 ל"י, מט מעיועים - 3.220.000 ל"י, מט בוליה - 4.120.000 ל"י, רשיונות רכב ונהגות - 5.870.000 ל"י, רשיונות רדיו - 1.360.000 ל"י, מפרזי אחוזה - 2.160.000 ל"י, רשיונות שונים - 6.040.000 ל"י.

י. ברר:

על הכנסות אחרות אין לכם מספרים?

מר י. וינר:

הבינותי שאתם מבקש מספרים על התקציב הרגיל. מספרים על הכנסות אחרות אפשר למצוא בדו"ח החשב הכללי עד סוף חודש דצמבר.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לתקציב הנוסף של תקציב הפיתוח.

ת ק צ י ב ה פ י ת ו ח
=====

מ. חובי:

אני רוצה לעורר שאלה הקשורה לתקציב הפיתוח, אם כי איני יודע לאיזה טעיף מסנו.

בירושלים יש מסעדה הקרויה בשם "שמש". מסעדה זו היא טרפה ואטורה. איני חושב שטישהו מחברי הועדה מניחים כי מסעדה טרפה במרכז עיר הקודש היא סגולה למשיכת תיירים. למסעדה זו הוקצה תקציב הפיתוח בסך של 15,000 ל"י. אני חושב שאין לתמוך בכספי תקציב הפיתוח במסעדה טרפה במרכז ירושלים. אני מציע, על כן, לעכב הקצבה זו עד שתקבל הכשר.

י. גו-אהרן:

יש לבדוק אם כל התמיכות למסעדות בירושלים מתקציב הפיתוח ניתנו ללא הבדל דת ומין.

ועתה לסעיפים השונים. אני רוצה לדעת מה בכוונתה של הממשלה לעשות כעזרה ליישובי הרצועה?

היו"ר י. גנרי:

נחה"צ יהיה שר האוצר ואפשר יהיה להציג בפניו את השאלה.

א. בהיר:

אני מבקש רשימת ההלוואות שאושרו על ידי המועצה הצבורית למפעלי התעשייה.

מר י. וינר:

החומר ייסטר לחברי הוועדה היום נחה"צ.

א. בהיר:

הקטת מבנים. שמענו על ביטול התכנית של מפעלים כימיים בסוקריר. רצוי היה לשמוע הפרטים והנימוקים לביטול התכנית?

י. ברר:

אני חוזר על בקשתי להמציא לי פירוט על חלוקת הסכום של 15 מיליון ל"י למפעלים השונים.

בתקציב המקורי מופיע סך של 27,700,000 ל"י הלוואות לתעשייה בעיר ובכפר. סכום זה חולק לא רק לאותם פרטים הטובים כמין, אלא גם לשורה של פרטים בוספים שאינם מופיעים כאן. הייתי רוצה לקבל הסבר על השיקולים שהניעו לתוספות אלה.

כן הייתי רוצה לקבל הסבר על סוג ההלוואות, איך הן ניתנות, האם דרך הבנקים ובאיילו תנאים?

י. טפיר:

בתקציב המקורי לשנת 1956/57 ניתן סכום של 27 מיליון ל"י לתעשייה. בתקציב הנוסף - מופיע סך של 15 מיליון ל"י. יחד - 42 מיליון ל"י. בתקציב לשנת 1957/58 - סך של 20 מיליון לאותן מטרות. סה"כ - 62 מיליון ל"י. המשתלבות לתכנית אחת במשך תקופת זמן קצרה של שנה או שנה וחציה. הייתי מבקש לקבל מספרים לפי הענפים ולפי הסוגים? מה באמת תכנית הביצוע לא רק לפי הענפים אלא לפי מפעלים תעשייתיים? מפעלים גדולים ובינוניים לפי גובה ההלוואות, וכך תהיה תמונה על כיוון המדיניות של המשרד לגבי הפיתוח התעשייתי.

י. בדר:

שמענו כבר על 15 מיליון. וכוונה היתה, אם איני טועה, להון חוזר. בתקציב הרגיל הובטחו גם סכומים לציוד, למבנים ולהתקנה. יחד 27 מיליון ל"י. עתה טוסיפים רק לצרכי מבנים והתקנה. מה קרה בינתיים? מדוע ניתנתה הפרופורציה?

מר י. וינר:

התשובות על רוב השאלות ניתנה אחר-הצהרים לכשיובא החומר. עתה אנסה להשיב רק על אלה שהן שאינן קשורות בהבאת החומר.

בענין הגנת יישובי הרצועה היתה תכנית טלפני חודש אוקטובר. מתכנני התכנית אמרו להקים משטרות, ובינתיים משטרה אחת. ניתן גם כסף למטרה זו.

ועתה לשאלתו של ח"כ בדר בענין הון חוזר. כוונת האמיסיה לא היתה להון חוזר אלא להתקנה ולמבנים. אם זכור לח"כ בדר הרי ביקשנו בשעתו את ועדת הכספים להעביר 4 מיליון ל"י להון חוזר, וועדת הכספים בענתה לבקשתנו על ידי העברות מסעיף לסעיף. התוספת שניתנה כאן אינה ל-27 מיליון ל"י אלא ל-24 מיליון ל"י בלבד. בתוך 27 מיליון ל"י סכום גדול של 13 מיליון מיועד לציוד, ועל כן אי אפשר לערבב בין שני הדברים.

י. בדר:

אני רואה שלמתכת טוסיפים - 50%, לאריגים - 20%, לכיטיה - 75%, לגומי - 60%, לזכוכית - 50%, לקרמיקה - 20%, לעץ - 600%, דפוס ונייר - 600%, מזון - 270%.

מר י. וינר:

האם תשובתי לשאלותיו של ח"כ ספיר תענינה גם על שאלותיך?

י. בדר:

אני מקווה.

היו"ר י. גורני:

אנו עוברים לחשטל.

י. בדר:

אני רואה כי חברת החשמל כבר קיבלה את כל עטרה מיליון הל"י. אני שואל: מתי? במיליון תנאים? האם יש בטחון בהכסף לא בא לכסות הגרעון?

י. ספיר:

אני רוצה להציע הצעה יותר כוללת: בכל דיון על תקציב פיתוח בין אם הוא מקורי ובין אם הוא נוסף, הרי כשיש שינוי רצוי שתישמר תמונה מצטברת בכל סעיף וסעיף. אם מדברים על תוספת של 10 מיליון ל"י לחברת החשמל, הרי לשיפוטי ושיקולי טוב טאד אם אדע כמה הושקע בחברת החשמל בטשך כל הזמן. אחרת אצטרך לאשר את המוצע באופן עיוור.

שאלה שניה. האם התוספת של 10 מיליון ל"י נובעת מתוך הצרכים הבטחוניים של השנה, ובאיזו מידה הטשך השקעת המיליונים גם היא תהא נובעת מתוך צרכים בטחוניים?

מר י. וינר:

רוב הסכום מוקדש לצרכים בטחוניים. הועדה קבלה בשעתו הסברים מהשר נפתלי. בדברי ההסבר לתקציב 1957/58 יש פירוט על כוונותיה של חברת החשמל - עמוד 603.

י. בדר:

בדברי ההסבר אין תשובה על שאלתי: למה דווקא הישנה יש תוספת של 10 מיליון ל"י מעל לתקציב? התמונה שאני רואה פה היא חמורה. היתה הקצבה של 2 מיליון ל"י למבנים. עד חודש ינואר קיבלו 6 מיליון, כלומר 4 מיליון ל"י מעל לתקציב. היום מודיעים לנו כי נתנו לחברת החשמל עוד 6 מיליון ל"י.

היו"ר י. גורני:

אני מבקש לדחות שאלתך עד לאחר שישמע את ההסבר.

ד ו א ר
=====

י. בדר:

אני מבין שלהרכבת רשת חשמלית בין ירושלים לנתניה
של 400,000 ל"י. על מה הוציא?

מ. י. וינר:

אשיב על כך כשהחומר יהיה ביד.

קווי נפט
=====

א. בהיר:

הייתי רוצה לדעת אם בתוך התקופה הזו נאכלו
במסגרת עבודת ההגברת התעסוקה של סכומים
להשלמת זיפות כביש אילת?

י. בדר:

אנו מבינים שהעבודות בקו באר-שבע
בחודש אפריל. הייתי רוצה לדעת
בקו אילת-באר-שבע. יש כבר בידאי נתונים ואומדנים על
להוציא על הקו השני עד לסוף החודש? עד עתה הוציאו
חושב שבמשך עשרים יום אפשר יהיה להוציא עוד 6 מיליון ל"י.

מ. י. וינר:

יש עוד חשש חרשים ולא עשרים יום.

י. בדר:

סכומים שלא יוצאו עד סוף שנת התקציב יש לכלול
בתקציב הבא ולא בתקציב זה, ובעיקר כשהסדור
בקו השני, שעד כמה שידוע לי עוד לא התחילו בעבודתו.

ז. סוזאייב:

בהמשך לשאלתי של ח"כ בדר אני שואל: כמה
זה יעלה סה"כ? היכן אנו נמצאים? מה ההתקדמות
בעבודה? מי מבצע את העבודה?

מ. ש. בזק:

שר האוצר מסר הסברים ורשימה מפורטת של החכרות
המבצעות עבודות אלה.

מ. י. וינר:

אמציא את החומר לחברי הועדה.

י. בדר:

ועתה לסעיפי המיבוס מהם מורידים על סנת
להעלות במקום אחר - קווי הנפט.

מורידים מחקלאות סך של 3,550,000 ל"י. אני
רוצה לקבל הסבר. בשעתו נאמר לנו כי גם הסכום שניתן אינו מספיק, ופתאום
מחליטים להקטין עוד יותר.

מורידים מתעשייה ומלאכה סך של 4,000,000 ל"י.
לעומת זאת מוסיפים במקום אחר לתעשייה ומלאכה 15 מיליון ל"י. למעשה
מורידים פה באותם סעיפים בהם מוסיפים שם. הייתי מציע למזג את שני
הסעיפים ולקבל רשימת המפעלים הנחנים מתזמנת. הוא הדין לגבי
הדואר. בתקציב בוסף בוחנים להשלמת תחנת הסדור והשקעות בשירותי
הסדור סך של 170 אלף ל"י ואילו כאן מורידים מדואר סך של 150 אלף
ל"י. גם כאן אני מציע מיזוג.

עבודות להגברת התעסוקה
=====

י. ספיר:

אולי במסגרת זו כדאי להחליף מלים על היעור
של וייץ ועל היעור של עילם.

י. בדר:

לגבי הלוואות לחברות צבוריות ורשויות מקומיות -
הייתי מבקש לקבל רשימה. זה דבר אחד.

בן הייתי רוצה לדעת כמה המדובר כשאוטרים
הכשרת קרקע וסרעה טבעי. באיזו קרקע?

ס. חזני:
חלק ניכר מהסכום הוצא. אפשר לכנותה בסך
ולא צריך לקרא לו בשם רזרבה, ואם לא הוצא,
הרי שלא יוצא בטשך עטרים יום אלה, אלא חלק קטן בלבד.

היו"ר י. גורי: נשמע את דברי סר עילם כתשובה להערות שנשאלו.

סר י. עילם:
הלוואה לקרן הקיימת להכשרת קרקע וייעור -
750,000 ל"י. הכשרת הקרקע נעשית רובה ככולה
על ידי הקרן הקיימת ואילו היעור נעשה דרך שני צנורות: חלקו הגדול
על ידי מחלקת היעור של משרד החקלאות וחלקו על ידי הקרן הקיימת.

הקרן הקיימת עושה קרקע בכמה צורות: היא
מכירה קרקע בשביל מתיישבים; בעיקר בישובים חדשים של עולים, ונוצרים
שחיי קרקע לצורך היחידה המסכית באזור ההררי; חלק בישובים אחרים -
קיבוצים ומוטבים - וכך היא משלימה את הקרקע שלהם באזור ההררי.
קבוצה שניה נעשית בטוואם: קרן הקיימת קוצבת לכל ישוב כמה דונמים יש
להכסיר בסנה זו וקובעת שבכל דונם יש איקס הוצאה. היא מסתמכת בחלק
מן ההוצאה דרך הסתמפות בימי עבודה. ברור כי חלק מהטענה נופל על
המסקים עצמם. במוטבי עולים עושה קרן הקיימת לבד, וכאן יש הסדר בינה
לבין הממשלה. בתקציב המקורי לשנת 1956/57 תמצאו הלוואה בסך של
750,000 ל"י לקרן הקיימת לצורך הכשרת קרקע וסכום דומה לסך יעור.

הסכום המופיע פה מכוון לפעולה נוספת: ארגון
הכשרת קרקע במספר מוטיים של יישובים כולל כפרי עבודה ומספר יחידות
חרום המייסבות במטוואה, חרובית ולכיש, וכך מעסיקים את אלה שעוד
יצאו בטשך הזמן להתיישבות, אך בינתיים יושבים במקומות טעבר, במקומות
ביניים.

ועתה לסך של מאתיים אלף ל"י. היעור הנעשה בדחבי
הארץ מתבסס על ידי משרד החקלאות ומשרד החקלאות מכסה את ההוצאה
למסילות, ניהול העבודה וארגונה, הובלת החמרים. מאידך מכסה משרד
העבודה את שכר הפועלים ואת התנאים הסוציאליים. זו התכנית שנקבעה בטענה
והוגדלה עתה לרגלי הצורך בתעסוקה באזורים הקולטים עליה.

הסכום הייליסי להסקעה בהכשרת קרקע וסרעה טבעי.
תמצאו אותו גם בתקציב המקורי, אולם גם בזה הורחב ההיקף עם קליטת
העליה לצורך תעסוקה. העבודה כמרעה טבעי אינה הזדמנות לתעסוקה בלבד.
נוצרים גם ערכים חקלאיים כלכליים ראשוניים בטעלה, על ידי כך שמכסירים
אזורים מוטיים לטרעה טבעי, וזה מסולב כבר עם התכנית לגידול בקר לבסר.
זו אחת הדרכים להעסיר את האפטריות החקלאיות ולהזין בהטה לא רק
בגרעינים אלא שהבהטה תרעה בסדה ובהר באופן טבעי. כל העניין מכוון
להעסקת אנשים בדרך של הרחבת פעילות. יש לנו כבר טעיף של הכנסה סיעור.
האקליפטוס הוא מקור הכנסה גדול, העץ צומח מהר ונותן פרי בטשך שנים
מועטות. שטחים גדולים הולכים ומתכסים חורשות אקליפטוס גם לצורך
הסוואה של טחנות הצבא. העץ מסמס למטרות רצויות. אנו מעוניינים להרחיב
את טטע האקליפטוס וכן טטע של חרובים ועצים אחרים.

יש פה הלוואה לסתי עיריות: עירית תל-אביב
ועירית חיפה. לעיריות הקטנות אנו נותנים טענק, ואילו לגדולות - הלוואה.
כן יש סכום שניתן לאוניברסיטה לצורך הכשרת קרקע בקריה.

א. הרצפלד: אני שואל את היו"ר: האם בפורום זה נדון על
הקו הפוליטי?

היו"ר י. גורי:
הועדה שנתמנתה על ידי סר האוצר הביאה תכנית
קימוצים וסכמה כמה הצעות. בין השאר החליטה
הועדה שיש לדון בכמה בעיות בשלב ב'. בין השאלות כלולה גם שאלתך אתה.
יש הצעה קונקרטית כי מברר הטדינה, נציב סירותי הטדינה, ב"כ אגף
התקציבים והועדה הזאת ימשיכו לעסוק בבעיות הסצויינות בדו"ח זה.

א. הרצפלד:

הייתי רוצה להיתחף בוועדה זו והייתי מבקש
שהדבר ייעשה לא בפורום סגור.

י. בדר:

הפרטים האלה הטומיעים כאן תחת הכותרת של
עבודות להגברת התעסוקה טומיעים בתקציב המקורי
בתור אחד הפרטים בתקציב סדר החקלאות. השאלה היא; למה תוספת זו של
"לוסה טיליון לא צורפה לטעיף המקורי אלא הופיעה תחת הטעיף של
עבודות להגברת התעסוקה. שם נורידים מתקציב החקלאות 4,5 טיליון ל"י
האן טומיפים לטעיפים הראשיים של משרד החקלאות בשם אחר. אך היות
י טומיפים תחת שם זה של עבודות להגברת התעסוקה ברצוני לשאול את
סר ילם שאלה חשובה: כביש אילת.

ורטויו טקוטיות.

אני מקווה שאקבל את הפרטים על חברות צבוריות

ז. סוזאייב:

אגיד כמה סלים בעקבות ההערה של היו"ר על
הדו"ח הפרטי של כמה מחברי וועדת הכספים.
דו"ח זה היו"ר פרטי ואין לו כל קשר עם ועדת הכספים. אם אתה נוטר
מעביר אותו מטעמי, הרי זה בין ובין הטענה. לעת עתה אין זה שייך
וועדת הכספים בפעם הראשונה הוציאו ענין ששייך באופן אינטגרלי
לוועדת הכספים. זה לחם חוקה, והעניינים לידי ועדה שפונתה לפי
בקשה של ועדת ארזים לענייני כלכלה, ועדה המורכבת מאנשים "באטנים",
אנשי קואליציה, שם כולם חכמים ונבונים. אני מביא את החומר לשולחן
הועדה ואיני טוכן לחכות לבירור שיתקיים ביניכם לבין שר האוצר. אני
רוצה שוועדת הכספים תשטע, תדון ותחליט בענין זה.

היו"ר י. גורי:

אני רוצה לשים קץ לכל אי-ההבנה הזאת. שר
האוצר או וועדת השרים לענייני כלכלה החליטו
להסתייע בחטישה יועצים ולסמוע דעתם על הקיסומים והקיסומים האפשריים.
אם עבודתם טובה או רעה זה ענין להערכה, על כל פנים, חטישה אנשים
אלה הסכימו לקבל עליהם את התפקיד לייעץ לשר האוצר. אין הסדובל בוועדת
הכספים ולא בוועדת ששנה שוועדת הכספים. על כן אין הסיכומים שהוצעו
על ידי הועדה המייעצת הזאת מחייבים את וועדת הכספים ואין זה פותר
את וועדת הכספים מקיום דיון ובירור. כשנפתח את הדיון בתקציב - מכניס
הצעות, אך כדי לא לפרט את הזכרים לפרוטות, אניח על השולחן את כל
ההצעות.

ז. סוזאייב:

אני איני מתמצא בחומר כסוף, כי לא נפגשתי
עדיין עם ב"כ המשרדים, בה בשעה שחטישה היועצים
כבר נפגשו אתם. היאך תהיה איפוא הפרוצדורה? אני מציע לבחור בוועדת
ששנה שתשב מחדש עם נציגי הממשלה.

י. בדר:

אני מבקש שבשלב מסויים של הדיונים, ולא מיכפת
לי שמי, תינתן לי האפשרות להביע דעה על
הפרוצדורה של הדו"ח ועל תכנון. שמעתי הסברים של אדוני ושמעתי גם את
דעתו של ידידי חבר הכנסת סוזאייב. אני חושב שגם לי סותר להביע דעה
בענין זה.

על דבר אחד אני חייב להגיב סיד. אני סוחה בגד
העובדה שחברי כנסת שנתסבו על ידי ועדה מטלתית נגעו ופגעו בתקציב
שני משרדים, אשר מפילו לשר האוצר אין זכות לנגוע בהם, וכוונתי לתקציב
הכנסת ולתקציב משרד מבקר המדינה.

היו"ר י. גורי:

אנו מטטיכים בדיון על הגברת התעסוקה.

א. בהיר:

יש מה פטיף על הלימוד לקרן הקיימת להכשרת
קרקע ויעוד. אני רוצה להסב את תשומת לב הממשלה
לבקודה הטחייבת דיון. הקרן הקיימת קובעת מה מספר ימי העבודה הנחוצים
לעיבוד כל דונם ומשלמת בעבור ימי עבודה אלה. הסכומים אינם מספיקים.
משרד העבודה מוסיף עליהם. שאלתי היא: האם התוספת הזאת הניתנת על ידי
משרד העבודה מכסה את כל ההוצאות הכרוכות בהכשרת הדונם? רבים המשקים
הטוענים כי הסכומים הניתנים על ידי הקרן הקיימת כולל התוספות הניתנות
על ידי משרד העבודה - אין בהם די. הסדובר בדרך כלל במשקים אעיריים,
ובל לנו להכביד עליהם גם בענין זה.

ט. י. עילם:

לשאלתו של ח"כ ברר בענין סיקום הטכניון.
ברר כי מבחינה סבבית סופיסט אפשר היה
להכניס סכומים מלה לתקציב משרד החקלאות, אולם יחד עם זה מי שמעיד
בתקציב התעסוקה לשנת 1956/57 מוצא אותם הפריטים גם בתקציב התעסוקה.
הסברתי כבר קודם את החלוקה: ארגון הפעולה וכיטוי הצד הארגוני הם
על ידי תקציב החקלאות, והילו שכר הפועלים והתבאים הסוציאליים -
סכומים על ידי משרד העבודה, כי רק כך יש למשרד העבודה אפשרות
הקונטרול על הכרונת מספר ימי העבודה. חלוקה זו קיימת זה כמה
שנים ואין בה שום חידוש.

לענין הכבישים. מערכת הכבישים בקבעת לפי

ברירות המוביליקטים הנעשית בהתייעצות של משרד העבודה עם משרד הבטחון,
זה"ל וחיל ההנדסה, כי העדיפות ניתנת לאותם כבישים שהם חשובים מבחינה
בטחונית. זה כמה שנים מעדיפים אנו את הכבישים בעלי החשיבות הבטחונית
על האחרים, וזה כמובן משפיע לרעה על מערך הכבישים שאין להם חשיבות
בטחונית סיוודת.

בשנה הקודמת, לאחר שמערכת הכבישים הבטחונית

והרגילים כבר בקבעת הובאה לוועדת הכספים בקשה למשרד תקציב נוסף לצרכי
סיומו של כביש נתגיה-חדרה בחפזון בתור העורק השני בקטע האר של הארץ.
כן הספקנו לסיים את בניית הגשר בנחל-מלכסנדר עוד בחורף האולף. לאור
אותם נימוקים שאמרנו בתקציב 1956/57 סך של 260 אלף ל"י להמשך הכביש
מ"גה" סטיבר ועונה ועד ראשון-לציון. בשנים הקודמות השלטנו בנינו
של קטעים בכביש פתח-תקוה עד כביש לוד וטמנו לירושלים, והכל לטען
עקוף את היישובים העירוניים הגדולים. רצוי היה לסיים עוד 6 ק"מ
לטען עקוף את ראשון-לציון, אולם זה ייעשה בטרואת הזמן.

כשניגש לבנין כביש ראשון לציון התעוררה

הבעיה: מה עדיף על מה? הכביש המיוחד שסוללים אותו מהר-טוב לעסק
רפאים, כי לפני שנה חנכנו את הכביש מעין-כרם לעסק-רפאים תוך הנחה
שבסקרה של גיתוק יוכל האוטובוס להמשיך את דרכה של הרכבת סנקודה
סטוייסת. המטמנו את הכביש עד "נצרים" ו"בר-גירא", ובשאר עוד סך
של 55 אלף ל"י כדי להשלימו עד למבוא-ביתר. משנסתיימה סביסה זו
של החיבור במה הדרישה להמשיך את הכביש מעסק-רפאים עד להר-טוב.
בכונה האפשרות והמנעם הוברר שאפשר להמשיך הכביש עד לבית חרושת "שמרון".
קטע עולה זה עולה גם מבחינה החציבה וגם מבחינת יוקרו מפילו על כביש
טרום, אם כי המדובר ב-17 ק"מ בלבד. הדבר נראה הכרחי כדי למנוע
ניתוקה של ירושלים מהר-טוב.

בת בכת החלטנו על סלילת כביש שלא יהא ככביש

העירוני האר של עין-כרם, גית וגן ובית הכרם. תוך הסכם עם הצבא ועם
מרכז "הדסה" שבעין-כרם, שמכוח עצמו טעון לחיבור מיוחד עם העיר,
הוחלט לבנות כביש נוסף שיש לו ערך בטחוני רב. כביש זה יחבר את
השפלה עם מרכז "הדסה" ואת מרכז "הדסה" עם ירושלים דרך הכפר השוודי
ובית-טזמיל.

באותם הימים עצמם התחלנו בחיבור שני: בית טעמיל,

מלחה וקסטון. לפי שעה פריצת-דרך בלבד. תוך שנתים, שלש שנים נטיים
בניית הכביש השוודי, ואפשר יהיה להגיע מהר-טוב לירושלים דרך קסטון.
כך שיהיו לירושלים מספר כביסות ולא כביסה אחת בלבד.

כביש השפלה עין-כרם מהווה הוצאה עצומה. יהיו

בו 13 גשרים שיעלו שלוש מאות אלף ל"י. בשאר רק קטע צר של כמה ק"מ.

כאשר הוברר המצב המוח בתעוררה השאלה: מה עדיף?

האם לסיים את כביש ראשון לציון או לפרוץ את הקטע האר שבירושלים, או -
להמשיך בזיפות הנוסף אל כביש אילת? שקלנו את הדבר עם הרמטכ"ל, ולבטוף
הובא הדבר בפני שר הבטחון. שר הבטחון קבע את עדיפותה של ירושלים על
פני כל שאר המקומות. כך סיימנו את פריצת הדרך וסלילתה לתעבורה צבאית.
נותרו כמה ק"מ של מעבר של שביל בלבד, אולם בשנת 1957/58 נגיע כבר
לזיפותו של הכביש כולו. כן תבע שר הבטחון לשחרר את כל הסכומים שבנתרו
לטען האר זיפותו של כביש אילת. הוחלט להעביר את הסכום שהיה שוודיין

לכביש אוריה, צאלים, רביבים לכביש - אילת. הזיפות הגיע לכמה טונות
סטרים מעבר לשדה-בוקר. קבלנו את החיבור באספלט.
ועתה לעצם כביש אילת. (מסביר לפי טפה שבידו).

הינו"ר י. גורני:
פסחנו על תקציבו של משרד העבודה כדי לשמור
את ההסברים. אני שואל: האם לאחר שניתנו
ההסברים נחה דעתה של וועדת הכספים?

א. בהיר:
הצעתי היא: לאשר עתה את התקציב הנוסף של
משרד העבודה ולחזור לדון בענין כביש אילת אחה"צ.

הינו"ר י. גורני:
אחה"צ נשמע הסבריו של ב"כ משרד הטסטר והתעשייה.
על כביש אילת נוכל לדון אגב הדיון בתקציב
1957/58.

א. הרצפלד:
מיני מסכים. תושבי "אורים" ו"צאלים" בוכים
טר. אתנגוד להצעה בכל תוקף. אין להפסיק בניית
כביש זה.

י. סרזאייב:
הובטחה לנו אינפורמציה על נצרת.

הינו"ר י. גורני:
זה פרק לחוד. השאלה היא: אם אתה סתנה את
הדבר בהצבעה עתה?

ז. סרזאייב:
כן.

הינו"ר י. גורני:
נדחה איפוא את ההצבעה.
הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.20